

กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน

MANAGEMENT STRATEGIES

OF SCHOOL IN NORTHERN

HIGHLAND AREAS

สมพิศ กาทิป¹ ดร.สุวดี อุปปินใจ²

ผศ.ดร.ทศพล อารีนิจ³ ผศ.ดร.สุชาติ ลีตระกูล⁴

Somphit Katip¹, Suwadee Ouppinjai²,

Thosapol Arreenich³, Suchart Leetrakoon⁴

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

³อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

⁴อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนโดยใช้แบบสอบถาม สอบถามผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ส่วนที่เป็นค่าถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำข้อมูลที่ได้อธิบายภาพ แวดล้อมการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน ด้วยเทคนิค SWOT เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม และประเมินสถานการณ์ขององค์กรโดยจับคู่รายการ TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบน (ร่าง 1) นำไปให้ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนให้ข้อเสนอแนะ โดยจัดการสนทนากลุ่ม และปรับปรุงกลยุทธ์ ประเมิน กลยุทธ์ โดยใช้แบบสอบถาม ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) ด้านสภาพแวดล้อมภายในภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) (2) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.50$) ประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ คือ 1) สร้างเจตคติให้ครู และชุมชนให้มีความรักและผูกพันต่อโรงเรียนและชุมชนในเขตพื้นที่ภูเขาสูง 2) ปรับปรุงระบบการบริหารงานโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูง 3) ระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารงานโรงเรียน 4) เร่งพัฒนาบุคลากรและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การบริหารของโรงเรียน

คำสำคัญ : กลยุทธ์ การบริหารโรงเรียน โรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน

Abstract

The objective of this research was to develop the management strategies of school in the northern highland area. Collecting the needed data through the opinion questionnaire was used as a tool. The statistics employed for data analysis were mean, Standard Deviation, and content analysis. Developing management strategies of school in the northern highland area by using the SWOT Analysis and TOWS Matrix, assessing the suitability of the strategies through questionnaires and focus group.

The research results indicated that (1) The management school in the northern highland area The external environment is moderate ($\bar{X} = 2.85$) The Internal environment at a high level ($\bar{X} = 3.63$) (2) there were five management strategies of school in the northern highland area as follows 1) build for teacher and people in community to love and have a good attitude to school and community in the northern highland area. 2) Improve to the management system school in the northern highland area. 3) supporting sources for education resource mobilization to management school. 4) developed teacher and developed technology system and 5) Promoting public the management school in the northern highland area.

Keyword: strategies, school management, school in the northern highland area

บทนำ

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา ที่พบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับประชาชนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงของภาคเหนือตอนบนพบว่า มีเด็กในวัยเรียนไม่ได้เข้าเรียนคิดเป็นร้อยละ 38 ของประชากรในวัยเรียนที่ ตกหล่นไม่ได้เข้ารับการศึกษากว่าประเทศ ส่วนเด็กที่ได้เข้าเรียนมีอัตราการออกกลางคันคิดเป็นร้อยละ 15 ของเด็กทั่วประเทศ มีเด็กที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้เรียนต่อตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 9.27 ของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีเด็กที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ไม่ได้เรียนต่อให้จบตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 48.85 ของผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กในเขตพื้นที่สูงมีคุณภาพการเรียนต่ำ มีภาวะทุพโภชนาการ สุขภาพอนามัยไม่ดี และจากรายงานสมรรถนะด้านการศึกษาของไทยตามกรอบหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ใน 3 มิติ ด้านโอกาสความเสมอภาคทั่วถึงและเป็นธรรม พบว่า ประเทศไทยยังมีกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและยากจนในอัตราที่ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้นในความเป็นจริงแม้การลงทุนของภาครัฐอาจใกล้เคียงกัน แต่โอกาสก็ยังคงต่างกันมาก เนื่องจากการจัดการศึกษาสำหรับชุมชนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงให้ได้รับหนังสือ สามารถอ่านออกเขียนได้ต้องมีภาระดำเนินงานในการจัดการศึกษา ที่มีลักษณะเฉพาะเร่งด่วน [1]

แม้ว่าเราจะได้เข้าไปจัดการศึกษาแก่เขามาแล้วอย่างจริงจัง ปัญหาหนักที่สุดก็ไม่ได้คลี่คลายไปในทางที่พึงประสงค์ แต่อย่างไรก็ดี การให้บริการด้านการศึกษาของชาวไทยภูเขาในปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่และครอบคลุมพื้นที่ และที่ดำเนินการอยู่แล้วในปัจจุบันก็ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้[2] สาเหตุของปัญหาในการจัดการศึกษาสำหรับชาวเขาด้านคุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้นกับเด็กในพื้นที่ห่างไกลขณะนี้ไม่ได้อยู่ที่ทักษะความรู้ด้านวิชาการหรือทักษะการประกอบอาชีพที่จะทำให้สามารถออกไปหาเลี้ยงชีพในอนาคตได้เท่านั้น แต่จะรวมถึงความอ่อนล้าในการสืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีที่ได้สืบทอดกันมาโดยเฉพาะกลุ่มชาวพื้นเมืองและชาวไทยภูเขาที่อยู่บนที่ราบสูงซึ่งมีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของตนเองที่แตกต่างจากชนพื้นราบอย่างสิ้นเชิง การศึกษา

จึงยังไม่สามารถพัฒนาให้เด็กในพื้นที่ได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพความพร้อมที่มีอยู่ หรือเรียนรู้ในสิ่งที่จะทำให้เขาอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขสามารถร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้ดำรงไว้ซึ่งสิ่งดีงามที่บรรพบุรุษได้สืบทอดต่อกันมาได้ [3]

แต่จากสภาพปัญหาที่ได้นำเสนอมาแล้วนั้น ทำให้การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนมีปัญหาในการบริหารโรงเรียน การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนจะต้องมีระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพ มีกลยุทธ์ที่มีการกำหนดเป้าหมาย จุดเน้นและวิธีดำเนินการไว้อย่างชัดเจน ผลลัพธ์ที่สามารถวัดได้ เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่ภูเขาสูง ซึ่งมีความแตกต่างจากโรงเรียนในพื้นที่ราบ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาให้ได้กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน โดยศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหาร และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้บริหารโรงเรียนและเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา กลยุทธ์ในการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน และเชียงราย โรงเรียน จำนวน 1,367 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนจำนวน 301 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน [4] และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Sampling) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากข้อมูลโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดาร ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดาร ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2550

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีแนวคำถามในแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

3. แบบสอบถามเพื่อการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบน ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและนำแบบสอบถามไปสอบถามผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับข้อมูลสภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบน วิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ส่วนที่เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนที่เป็นเนื้อหาข้อเสนอแนะในคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็น สำคัญ แล้วใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบน โดยการวิเคราะห์สภาพ การบริหารโรงเรียนด้วยเทคนิค SWOT เพื่อวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม ในการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบนและประเมินสถานการณ์ขององค์กรโดยจับคู่รายการ TOWS Matrix

3. กำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบน (ร่าง 1) โดยผู้วิจัยนำร่าง กลยุทธ์ให้ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบนให้ข้อเสนอแนะ โดยจัดการสนทนากลุ่ม และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์

4. ประเมินกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบน (ร่าง 2) โดยใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์และปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์ตามข้อเสนอแนะ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ และกำหนดให้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 3.50 เป็น กลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบน

1.1 ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factor) มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural Factors) มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเทคโนโลยี (Technological Factor) มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$)

1.2 ด้านสภาพแวดล้อมภายใน ภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างและนโยบาย (Structure : S1) มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร(Man) มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวัสดุและอุปกรณ์ (Material) มีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$)

2. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำร่าง หลักสูตรการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) เอื้อต่อการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน พบว่า 1.1) ด้านโครงสร้างและนโยบาย มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนและจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน กำหนดขั้นตอนและวิธีการประสานงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน มีการกระจายอำนาจในการบริหารงาน นโยบายการบริหารงานชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ และกำหนดนโยบายสอดคล้องกับจุดเน้น ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูง 1.2) ด้านผลผลิตและการบริการ ผู้ปกครองพึงพอใจต่อคุณภาพของนักเรียน สถานศึกษาในระดับสูงพึงพอใจต่อคุณภาพของนักเรียน ผู้ประกอบการพึงพอใจต่อคุณภาพของนักเรียนที่มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความพร้อม และสามารถปรับตัวในการอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้ 1.3) ด้านบุคลากร ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ ในการนำองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย มอบหมายงาน การสื่อสาร และจูงใจให้ปฏิบัติงานได้ มีการตัดสินใจถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงาน ได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีคุณธรรม จริยธรรม และใช้หลัก ธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และครุมีความรู้และประสบการณ์ในการสอน และพัฒนาตนเองให้มีความเป็นครูวิชาชีพ มีการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบปะผู้ปกครองเยี่ยมบ้าน และอัตราส่วนของครูต่อนักเรียนมีความเหมาะสมตามเกณฑ์ กคศ.กำหนด 1.4) ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน การบริหารงบประมาณเป็นระบบชัดเจนตรวจสอบได้ และ 1.5) ด้านการบริหารจัดการ มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

2) สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน (Weakness) ต่อการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน พบว่า 2.1) ด้านบุคลากร ครูขาดความรักและผูกพันต่อการทำงานในโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ภูเขาสูง ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน งบประมาณไม่เหมาะสมและเพียงพอในการบริหารงาน งบประมาณไม่มีความคล่องตัวในการเบิกจ่าย ด้านวัสดุและอุปกรณ์ โรงเรียนไม่มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้อันเหมาะสม เพียงพอและทันสมัย การจัดซื้อ จัดหาและรักษาวัสดุ อุปกรณ์ขาดความถูกต้องเหมาะสม และยังไม่สามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า และโรงเรียนมีอาคารเรียน และอาคารประกอบต่างๆ ไม่พอเพียง 2.2) ด้านการบริหารจัดการไม่เป็นขั้นตอน ขาดความชัดเจนและไม่มีความต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์การบริหารของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง หลายช่องทาง และทั่วถึง

3) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunity) สำหรับการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน พบว่า 3.1) ด้านการเมืองและกฎหมาย นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาครอบคลุมการให้โอกาสทางการศึกษากับชุมชนในพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน มีการกระจายอำนาจให้โรงเรียนบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไปเป็นรูปธรรม นำสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน และมีโครงการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เอื้อต่อการบริหารงานโรงเรียน

4) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคาม (Threat) ในการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน พบว่า 4.1) ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงประเพณี ค่านิยม และทัศนคติของคนในชุมชน ไม่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานโรงเรียน ชุมชนไม่เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พื้นที่มีการคมนาคมและการเดินทางไม่สะดวก 4.2) ด้านเทคโนโลยี ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอทันสมัย และเหมาะสมในการบริหารงานโรงเรียน และระบบ
สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มีประสิทธิภาพ 4.3) ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพในท้องถิ่นน้อย ไม่
สามารถระดมทุนจากชุมชนมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน และมีการระดมทุนจากนอกชุมชนมาใช้ในการบริหารงาน
โรงเรียนน้อย

2.2 ผลการวิเคราะห์ด้านกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอเป็นภาพ แสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูง
ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ กลยุทธ์รอง 12 กลยุทธ์ และโครงการ 25 โครงการ ดังภาพ
ด้านล่าง

ภาพที่ 2 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสองภาคเหนือตอนบน

3. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก ภาพรวมมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด กลยุทธ์รอง ภาพรวมมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากถึงมากที่สุด โครงการภาพรวมมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากถึงมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) ด้านสภาพแวดล้อมภายใน ภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$)

2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน มีดังนี้

2.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน

1) สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) เอื้อต่อการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน พบว่า 1.1) ด้านโครงสร้างและนโยบาย มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนและจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน กำหนดขั้นตอนและวิธีการประสานงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน มีการกระจายอำนาจในการบริหารงาน นโยบายการบริหารงานชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ และกำหนดนโยบายสอดคล้องกับจุดเน้นปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูง 1.2) ด้านผลผลิตและการบริการ ผู้ปกครองพึงพอใจต่อคุณภาพของนักเรียน สถานศึกษาในระดับสูงพึงพอใจต่อคุณภาพของนักเรียน ผู้ประกอบ การพึงพอใจต่อคุณภาพของนักเรียน ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความพร้อม และสามารถปรับตัวในการอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้ 1.3) ด้านบุคลากร ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ ในการนำองค์กรให้ บรรลุเป้าหมาย มอบหมายงาน การสื่อสาร และจูงใจให้ปฏิบัติงานได้ มีการตัดสินใจถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงาน ได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีคุณธรรม จริยธรรม ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และครูมีความรู้ ประสบการณ์ในการสอน และพัฒนาตนเองให้มีความเป็นครูวิชาชีพ มีการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน พบปะผู้ปกครอง และเยี่ยมบ้าน สอดคล้องกับสุภัทรา วุฒิเอัย[5] ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าคุณภาพการสอนของครู/อาจารย์ผู้สอน ปรับปรุงระบบการเรียนการสอนให้ทันสมัยเพื่อดึงดูดผู้เรียน มีการดำเนินการจัดครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับจรรยาบรรณ 1.4) ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน การบริหารงบประมาณเป็นระบบชัดเจนตรวจสอบได้ และ 1.5) ด้านการบริหารจัดการมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม สอดคล้องกับดาวเรือง กินาวงศ์ [6] ได้ศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนบ้านเวียงฝาง พบว่า การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การบริหารตนเอง การคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน การตรวจสอบและถ่วงดุล มีโครงสร้างการบริหารที่ปฏิบัติได้

2) สภาพแวดล้อมภายในที่เป็น จุดอ่อน (Weakness) ต่อการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน พบว่า 2.1) ด้านบุคลากร ครูขาดความรักและผูกพันต่อการทำงานในโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ภูเขาสูง สอดคล้องกับชัยภัทร เกษมณี [7] ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารองค์กรไม่แสวงหากำไรเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษามูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก ผลการศึกษา พบว่า กลยุทธ์การบริหารคน มูลนิธิมีแนวโน้มในการจูงใจบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานโดยเน้นสวัสดิการและกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจ ส่วนการพัฒนาบุคลากรดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 2.2) ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน งบประมาณไม่เหมาะสมและเพียงพอในการบริหารงาน งบประมาณไม่มีความคล่องตัวในการเบิกจ่าย สอดคล้องกับกุลเชษฐ์ แก้ววี [8] ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนโครงการขยาย

โอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐานที่รับนักเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดน่าน พบว่าปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน ได้แก่ ได้รับความรู้ที่ล่าช้า ได้รับความรู้ที่ไม่ได้มาตรฐานและไม่ตรงกับความต้องการการเบิกจ่ายเงินล่าช้า 2.3) ด้านวัสดุและอุปกรณ์ โรงเรียนไม่มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้อันเหมาะสมเพียงพอ และทันสมัย การจัดซื้อ จัดหาและรักษาวัสดุ อุปกรณ์ขาดความถูกต้องเหมาะสม และยังไม่สามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า และโรงเรียนมีอาคารเรียน และอาคารประกอบต่างๆ ไม่พอเพียง สอดคล้องกับ กุลเชษฐ์ แก้ววี [8] ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐานที่รับนักเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดน่าน พบว่า ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ ได้แก่ จำนวนห้องเรียนและห้องพิเศษไม่เพียงพอ อาคารเรียนและห้องเรียนมีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ห้องน้ำห้องส้วมไม่เพียงพอ ไม่มีสนามกีฬา และสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงวุฒิ เทพรักษา[9] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนชนบทพื้นที่ภูเขาสูง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ได้พบว่า การจัดหาอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีการจัดหาเครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ จะอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน 2.4) ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการไม่เป็นขั้นตอน ขาดความชัดเจนและไม่มีอย่างต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์การบริหารของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง หลายช่องทาง และทั่วถึงสอดคล้องกับแสงเดือน แสงอุทัย[10] ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารที่พึงพากันแบบการฝึกกำลังเพื่อความร่วมมือของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขอ สหวิทยาเขตให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในแต่ละสหวิทยาเขตควรพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้เป็นที่นิยมของชุมชนด้วย

3) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunity) สำหรับการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน พบว่า 3.1) ด้านการเมือง และกฎหมาย นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาครอบคลุมการให้โอกาสทางการศึกษากับชุมชนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน มีการกระจายอำนาจให้โรงเรียนบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป เป็นรูปธรรมนำสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน และมีโครงการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เอื้อต่อการบริหารงานโรงเรียน สอดคล้องกับชัยภัทร เกษมณี [7] ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารองค์กรไม่แสวงหากำไรเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน : กรณีศึกษามูลนิธิศุภนิรมย์พิทักษ์สิทธิเด็กพบว่า นโยบายการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนรับนโยบายจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีนโยบายมุ่งเปิดโอกาสให้เด็กชาวเขาในวัยเรียนทุกคนเข้ารับการศึกษาอย่างครบถ้วน เอื้อต่อการบริหารงานโรงเรียนและการจัดการศึกษา และ แสงเดือน แสงอุทัย[10] ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารที่พึงพากันแบบการฝึกกำลังเพื่อความร่วมมือของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต พบว่า การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าประสงค์เพราะนโยบายจากส่วนกลางคือกรมสามัญศึกษาได้ค่อนข้างดี

4) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคาม (Threat) ในการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบน พบว่า 4.1) ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงประเพณี ค่านิยม และทัศนคติของคนในชุมชน ไม่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานโรงเรียน ชุมชนไม่เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับกุลเชษฐ์ แก้ววี[8] ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐานที่รับนักเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดน่าน พบว่า ปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษาของนักเรียน ชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือ ผู้บริหารไม่มีเวลาอยู่โรงเรียน และการติดต่อสื่อสารลำบากยุ่งยาก 4.2) ด้านเทคโนโลยี ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี ไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอและทันสมัย เหมาะสมในการบริหารงานโรงเรียน และระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่าง

รวดเร็ว สอดคล้องกับสุภัทธา วุฒิเอัย[5] ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด เชียงใหม่ พบว่า จัดทำระบบข้อมูล/เครือข่ายการเรียนรู้อิงของโรงเรียนที่ดี ทำให้เอื้อการเรียนการสอน 4.3) ด้าน เศรษฐกิจ ชุมชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพในท้องถิ่นน้อย ไม่สามารถระดมทุนจากชุมชนมาใช้ในการบริหารงาน โรงเรียน และมีการระดมทุนจากนอกชุมชนมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนน้อย สอดคล้องกับกาญจนา ศิริวงค์ [11] ได้ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนเถินวิทยาอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การได้รับการ สนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

2.2 กลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ คือ 1) สร้างเจตคติ ให้ครู และชุมชนให้มีความรักและผูกพันต่อโรงเรียนและ ชุมชน 2) ปรับปรุงระบบการบริหาร งานโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูง 3) ระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารงานโรงเรียน 4) เร่งพัฒนาบุคลากรและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การบริหารของโรงเรียน

2.3 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือ ตอนบน พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์หลัก ภาพรวมมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ใน ระดับมากที่สุด กลยุทธ์รอง ภาพรวมมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากถึงมากที่สุด โครงการ ภาพรวมมีระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากถึงมากที่สุด สอดคล้องกับ ชัดติยา ด้วงสำราญ[12] ได้ ศึกษารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า กลยุทธ์และรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มี ความเหมาะสม ถูกต้องเป็นไปได้อย่างดีและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการสร้างเจตคติให้ครู และชุมชนให้มีความรักและผูกพันต่อโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ภูเขาสูง ผลการวิจัย พบว่า ด้านบุคลากร ครูขาดความรักและผูกพันต่อการทำงานในโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ภูเขาสูง เนื่องจากวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และทัศนคติของคนในชุมชนไม่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานโรงเรียน ชุมชนไม่เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมและ ยกย่องครูที่ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน โดยการจัดทำโครงการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเยี่ยมบ้านและพบปะผู้ปกครอง โครงการยกย่องและเชิดชูเกียรติครู และโครงการจัดหาสวัสดิการและค่าตอบแทนสำหรับครู

นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข โดยมี โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียน และโครงการยกย่องและเชิดชูเกียรติ เด็กดีมีคุณธรรม

2. ควรมีการระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารงานโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า งบประมาณไม่เหมาะสมและเพียงพอในการบริหารงาน วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และทัศนคติของคนในชุมชน ไม่ส่งเสริมและ สนับสนุนการบริหารงานโรงเรียน ชุมชนไม่เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การคมนาคม และการเดินทางไม่สะดวก ชุมชนมีรายได้ต่ำ ทำให้ไม่สามารถระดมทุนจากชุมชนมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน และมีการระดมทุนจากนอกชุมชนมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนน้อย ควรมีการส่งเสริมอาชีพ การใช้ทรัพยากรใน ชุมชน และการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง โดยการจัดทำโครงการอบรมเพื่อให้ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพเพื่อสร้าง รายได้ โครงการอบรมการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชน โครงการอบรมให้ความรู้และติดตามผลการดำเนินชีวิต แบบพอเพียง ควรมีการส่งเสริมการระดมทุนจากนอกชุมชนเพื่อการบริหารงานโรงเรียน โดยการจัดทำโครงการ รวบรวมและจัดทำข้อมูลผู้มีอุปการคุณของโรงเรียน โครงการยกย่องและประกาศเกียรติคุณผู้มี อุปการคุณของ

โรงเรียน และควรพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณโดยมีการจัดทำโครงการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร
งบประมาณ โครงการจัดทำคู่มือการบริหารงบประมาณ

3. รัฐควรเร่งพัฒนาบุคลากรและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้
ความสามารถด้านเทคโนโลยี ขาดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ ที่เพียงพอ ทันสมัย เหมาะสมในการ
บริหารงานโรงเรียน ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ควรมี
การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี โดยการจัดทำโครงการจัดตั้งเครือข่ายการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ โครงการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้าน
เทคโนโลยีและควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ โดยการจัดทำโครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศ โครงการจัดตั้งเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนซึ่งเป็นส่วน
หนึ่งของแนวทางการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน ซึ่งผลของการวิจัยนี้สามารถต่อยอดไปสู่
การวิเคราะห์และพัฒนการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนให้เหมาะสมต่อไป

2. ควรมีการศึกษาตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน การวิจัยใน
ครั้งนี้ มีขอบเขตการพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบน โดยนำเสนอเฉพาะกลยุทธ์
หลัก กลยุทธ์รอง โครงการ และกิจกรรม ดังนั้น ควรมีการศึกษาตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการนำกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนใน
เขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนไปใช้

3. ควรมีการนำกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขาสูงภาคเหนือตอนบนไปทดลองใช้จริงกับโรงเรียน
เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนา กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่ภูเขา

เอกสารอ้างอิง

[1]สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2549). รายงาน

สภาวะการศึกษาไทย ปี 2547/2548

รากเหง้าของปัญหาและแนวทางแก้ไข.

กรุงเทพฯ: วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น.

[2]สมยศ แม่นแย้ม. (2541). สารนิเทศการจัดการการ

ศึกษาสำหรับชุมชนบนพื้นที่สูง. เชียงราย:

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด.

[3]กลีน กระจทองเนียม. (2550). อดท้อย PROJECT :

ต้นแบบการศึกษาสำหรับชาวไทยภูเขา.

สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2555, จาก

<http://www.statelessperson.com>.

[4]Krejcie, Robert V. and.Morgan, Daryle W.

(1970,Autum). Determining Sample

Size for Research Activities Education

and Psychological Measurement. November, 607–609.

- [5] สุภัทรา วุฒิเอ้ย. (2552). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
ถ่ายเอกสาร.
- [6] ดาวเรือง กินาวงศ์. (2553). การบริหารโดยใช้
โรงเรียนเป็นฐานบ้านเวียงฝาง จังหวัด
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ (การบริหารการศึกษา).
บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- [7] ชัยภัทร เกษมณี. (2549). กลยุทธ์การบริหารองค์กร
ไม่แสวงหากำไรเพื่อการพัฒนาเด็กและ
เยาวชน: กรณีศึกษามูลนิธิศุภนิรมิต
สิทธิเด็ก. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (รัฐศาสตร์)
เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- [8] กุลเชษฐ์ แก้ววี. (2537). ปัญหาการบริหารงานใน
โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ชั้นพื้นฐานที่รับนักเรียนชาวเขา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด: การศึกษาเฉพาะกรณี
จังหวัดน่าน วิทยานิพนธ์ ค.ด.(บริหารการศึกษา)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร.
- [9] ทรงวุฒิ เทพรักษา. (2544). การบริหารจัดการเรียน
การสอนของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด
เชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา) เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- [10] แสงเดือน แสงอุทัย. (2544). กลยุทธ์การบริหารแบบการ
ผืนกกำลังเพื่อความร่วมมือของโรงเรียน
มัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต ปริญญาโท
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- [11] กาญจนา ศิริวงศ์. (2552). การบริหารเชิงกลยุทธ์ใน

โรงเรียนเถินวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง.
การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

[12] ชัดติยา ดั่งสารานู. (2552). รูปแบบการบริหาร
เชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก.
ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.